

Addendum

Addendum bij de leerlijn Rode Kruis-Vlaanderen

Nieuwe eindtermen
eerste graad
secundair onderwijs

Rode Kruis-Vlaanderen ontwikkelde een leerlijn over eerste hulp aan de hand van de principes van evidence-based practice. Deze leerlijn biedt een overzicht van de leerinhouden doorheen de verschillende onderwijsniveaus: van kleuteronderwijs, over lager onderwijs, tot secundair onderwijs.

In onderstaande tabel zetten we de nieuwe eindtermen van de eerste graad en de overeenstemmende doelstellingen uit de leerlijn eerste hulp naast elkaar.

Bij elke eindterm verduidelijken we welke kennis er nodig is om dit minimumdoel te bereiken. Daarnaast geven we het verwachte beheersingsniveau weer. Deze eindtermen zijn hetzelfde voor de eerste graad A-stroom als voor de B-stroom.

In de tweede kolom staan de overeenstemmende doelstellingen uit de leerlijn per eerste hulpthema.

* *De noodsituatie 'verdrinking' komt niet voor in de leerlijn.*

Eindtermen / Sleutelcompetenties	Doelstellingen uit de leerlijn
<p>Sleutelcompetentie 1: Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid.</p> <p>Bouwsteen: een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.</p> <p>1.1 De leerlingen verklaren het belang van een gezonde levensstijl.</p> <p><u>Kennis:</u> conceptuele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lichaams-, hand- en mondhygiëne ● Risicofactoren en preventieve maatregelen m.b.t. hygiëne, voeding en actieve levensstijl <p><u>Dimensies eindterm:</u></p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen</p> <p>1.2 De leerlingen stellen gezondheidsbevorderend gedrag binnen de schoolse context vanuit inzicht in het belang van preventie en mogelijke risicofactoren.</p> <p><u>Kennis:</u> procedurele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Strategieën om een gezonde levensstijl op het vlak van persoonlijke hygiëne te realiseren ● Strategieën om een gezonde levensstijl op het vlak van voeding te realiseren ● Strategieën om een gezonde levensstijl m.b.t. beweging te ontwikkelen <p><u>Dimensies eindterm:</u></p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>1.4 De leerlingen lichten de technieken voor eerste hulp bij ongevallen en noodsituaties toe</p> <p><u>Kennis:</u> conceptuele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Basisstappen EHBO zoals de vier stappen van eerste hulp (volgens geldende richtlijnen) 	<p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de leerlingen kennen de zes principes van eerste hulp; ● de leerlingen zien het belang in van het vermijden van besmetting. <p>HUIDWONDE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de leerlingen zien het belang in van het gebruiken van een ontsmettingsmiddel (wanneer er geen of te weinig proper water in de buurt is). <p>BRANDWONDE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de leerlingen weten waardoor je verbrand kan worden. <p>LETSEL AAN BOTTEN SPIEREN OF GEWRICHTEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de leerlingen weten dat ze een lichaamsdeel dat ze ernstig pijn hebben gedaan, niet meer mogen bewegen. <p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de leerlingen kunnen hun handen wassen; ● de leerlingen kunnen wegwerphandschoenen aantrekken; ● de leerlingen kunnen bij het verzorgen van een slachtoffer de zes principes van eerste hulp hanteleren. <p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de leerlingen kennen de zes principes van eerste hulp. <p>VIER STAPPEN IN EERSTE HULP</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de leerlingen kennen de vier stappen in eerste hulp;

- Kenmerken, risicofactoren en theorie van de technieken bij volgende ongevallen: verstuijing, wonde, bloedneus, brandwonde
- Kenmerken, risicofactoren en theorie van de technieken bij volgende noodsituaties: *verdrinking**, verstikking, hart- en ademhalingsstilstand

Dimensies eindterm:

Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen

1.5 De leerlingen passen technieken voor eerste hulp bij ongevallen in een gesimuleerde leeromgeving toe

Kennis: procedurele kennis

- Technieken en hulpmiddelen om eerste hulp bij volgende ongevallen toe te passen: verstuijing, bloedneus, wonde, brandwonde (volgens geldende richtlijnen)

Dimensies eindterm:

Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

- de leerlingen weten wanneer ze het slachtoffer in stabiele zijligging moeten leggen;
- de leerlingen kunnen verdere eerste hulp toepassen.

REANIMEREN EN DEFIBRILLEREN

- de leerlingen weten in welke situatie een AED-toestel gebruikt moet worden;
- de leerlingen weten waar je de elektroden moet kleven en waar het niet mag;
- de leerlingen weten dat een AED-toestel veilig is om mee te werken als je het goed gebruikt, en het nooit zal schokken wanneer het niet nodig is;
- de leerlingen weten dat het gebruik van een AED-toestel de reanimatie niet vervangt (maar aanvult);
- de leerlingen kunnen een bewusteloos slachtoffer dat niet normaal ademt op een correcte manier reanimeren (geen praktijk).

VERSLIKKING

- de leerlingen kunnen het onderscheid maken tussen een milde en een ernstige verslikking;
- de leerlingen kunnen correct eerste hulp verlenen bij een verslikking (theorie).

HUIDWONDE

- de leerlingen herkennen een schaafwonde, snijwonde en een steekwonde;
- de leerlingen kunnen een huidwonde correct verzorgen wanneer water ter beschikking is (theorie);
- de leerlingen kunnen een huidwonde correct verzorgen als er geen of te weinig proper water ter beschikking is (theorie).

BRANDWONDE

- de leerlingen kennen het onderscheid tussen een eerstegraads-, tweedegraads- en derdegraads-brandwonde;
- de leerlingen weten waardoor je verbrand kan worden;
- de leerlingen kunnen een brandwonde correct verzorgen (theorie).

BLOEDING

- de leerlingen kunnen een bloedneus stelpen op een correcte manier (theorie);
- de leerlingen weten hoe ze een bloeding op een correcte manier kunnen stoppen (theorie);
- de leerlingen zien het belang in van het snel stoppen van een bloeding.

LETSEL AAN BOTTEN, SPIEREN OF GEWRICHTEN

- de leerlingen herkennen een letsel aan botten, spieren en gewrichten;
- de leerlingen kunnen een letsel aan botten, spieren of gewrichten correct verzorgen (theorie).

HUIDWONDE

- de leerlingen kunnen een huidwonde correct verzorgen wanneer water ter beschikking is;
- de leerlingen kunnen een spiraalverband correct aanleggen;
- de leerlingen kunnen een huidwonde correct verzorgen als er geen of te weinig proper water ter beschikking is.

BRANDWONDE

- de leerlingen kunnen een brandwonde correct verzorgen.

Psychomotorische dimensie: een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent.

BLOEDING

- de leerlingen kunnen een bloedneus stelpen op een correcte manier;
 - de leerlingen weten hoe ze een bloeding op een correcte manier kunnen stoppen;
 - de leerlingen kunnen een drukverband aanleggen.
- #### **LETSEL AAN BOTTEN, SPIEREN OF GEWRICHTEN**
- de leerlingen kunnen een licht letsel aan botten, spieren of gewrichten correct verzorgen;
 - de leerlingen kunnen een kruisverband correct aanleggen.

Sleutelcompetentie 1:

Competenties op het vlak van lichamenlijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid.

Bouwsteen: een veilige levensstijl realiseren door het correct inschatten van risicofactoren.

1.14 De leerlingen handelen veilig in een schoolse context (transversaal)

Kennis: feitenkennis

- Veiligheidsvoorschriften en -procedures
- conceptuele kennis

- Risicofactoren

procedurele kennis

- Strategieën om veilig te handelen in een schoolse context zoals veilig gebruik van gereedschappen en materialen, handelingen tijdens noodsituatie, gebruik van openbaar vervoer

Dimensies eindterm:

Affectieve dimensie: handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten.

Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Psychomotorische dimensie: een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent.

ALGEMEEN

- de leerlingen kennen de zes principes van eerste hulp;
- de leerlingen kunnen bij het verzorgen van het slachtoffer de zes principes van eerste hulp hanteleren.

VIJF STAPPEN IN EERSTE HULP

- de leerlingen kennen de vijf stappen in eerste hulp;
- de leerlingen zorgen voor de veiligheid van zichzelf, van het slachtoffer en van de omstanders;
- de leerlingen kunnen op een correcte manier de hulpdiensten verwittigen;
- de leerlingen zien het belang in van het correct en volledig toepassen van de vijf stappen in eerste hulp.

HUIDWONDE

- de leerlingen weten wanneer een huidwonde ernstig is en je moet doorverwijzen naar een arts.

BRANDWONDE

- de leerlingen weten wanneer een brandwonde ernstig is en je moet doorverwijzen naar een arts;
- de leerlingen kunnen de hulpdiensten verwittigen als het een ernstige brandwonde is.

Sleutelcompetentie 1:

Competenties op het vlak van lichamenlijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid.

Sleutelcompetentie 14:

Zelfbewustzijn en zelfexpressie, zelfsturing en wendbaarheid.

Bouwsteen: het mentaal welbevinden opbouwen, onderhouden en versterken.

1.17 De leerlingen benoemen met behulp van richtvragen bij een gebeurtenis hun gedachten, gevoelens en gedrag en de gevolgen van die gebeurtenis voor zichzelf (transversaal).

- de leerlingen kunnen vanuit hun eigen ervaring voorvallen beschrijven die eerste hulp vereisten;
- de leerlingen kunnen beschrijven hoe ze zich voelen bij een eerstehulp situatie.

<p><u>Kennis</u>: conceptuele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> • De samenhang tussen een gebeurtenis en gedachten, gevoelens, gedrag en de gevolgen van die gebeurtenis voor zichzelf • Gevoelens en hun functie • Verbaal en non-verbaal gedrag • Fysieke en mentale grenzen <p>metacognitieve kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen gedachten, gevoelens en gedrag <p><u>Dimensies eindterm</u>:</p> <p>Affectieve dimensie: reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën ...</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau analyseren</p>	
<p>Sleutelcompetentie 5: Sociaal-relatieve competenties.</p> <p>Sleutelcompetentie 14: Zelfbewustzijn en zelfexpressie, zelfsturing en wendbaarheid.</p> <p>Bouwsteen: interpersoonlijke relaties opbouwen, onderhouden en versterken.</p> <p>5.1 De leerlingen bewaken in interacties hun eigen fysieke en mentale grenzen (transversaal – attitudinaal).</p>	<p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen kunnen bij het verzorgen van een slachtoffer de zes principes van eerste hulp hanteleren.
<p>Sleutelcompetentie 7: Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven.</p> <p>Bouwsteen: actief participeren aan de samenleving, rekening houdend met de rechten en plichten van iedereen binnen de rechtstaat.</p> <p>7.8 De leerlingen participeren actief in schoolse situaties, rekening houdend met de rechten en plichten van iedereen (transversaal - attitudinaal).</p> <p>7.9 De leerlingen illustreren het belang van individuele en gezamenlijke acties en engagement voor de samenleving (transversaal).</p> <p><u>Kennis</u>: conceptuele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuele en gezamenlijke acties en engagement voor de samenleving op lokaal en globaal niveau <p><u>Dimensies eindterm</u>:</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen</p> <p>Affectieve dimensie: reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën ...</p>	<p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen kennen de zes principes van eerste hulp (principe 3: wetgeving inzake het verlenen van eerste hulp); • de leerlingen kunnen bij het verzorgen van een slachtoffer de zes principes van eerste hulp hanteleren. <p>ALGEMEEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen zijn bereid (en zien het belang in van) hulp te verlenen; • de leerlingen zijn bereid (en zien het belang in van) het slachtoffer te troosten. <p>VIJF STAPPEN IN EERSTE HULP</p> <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen zijn bereid (en zien het belang in van) verdere eerste hulp toe te passen waar ze dat kunnen.

Colofon

Redactie

© Rode Kruis-Vlaanderen

Vormgeving

Rode Kruis-Vlaanderen

Copyright

Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, hier onder meer inbegrepen fotokopie, microfilm, opname, druk, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van Rode Kruis-Vlaanderen.

Correspondentieadres

Rode Kruis-Vlaanderen,
Motstraat 40, 2800 Mechelen,
onderwijs@rodekruis.be

Verantwoordelijke uitgever

Philippe Vandekerckhove,
Motstraat 40, 2800 Mechelen

Dit addendum bij de leerlijn is een uitgave van vzw Vormingsinstituut Rode Kruis-Vlaanderen, Motstraat 40, 2800 Mechelen.

Aansprakelijkheid

Rode Kruis-Vlaanderen stelde deze publicatie met de grootste zorg samen. Toch dient deze publicatie enkel als hulpmiddel bij het leren van de juiste eerste hulp. Ze vervangt dus niet de tussenkomst van gespecialiseerde hulp. Raadpleeg bij twijfel steeds deskundige hulp. Deze publicatie heeft niet als doel enig juridisch advies te verstrekken, noch streeft deze publicatie volledigheid na wat betreft de relevante juridische aspecten van eerste hulp. Rode Kruis-Vlaanderen kan niet aansprakelijk worden gesteld in geval van schade die voortkomt uit het onjuist gebruik van, of enige fout in de informatie en de inhoud van deze publicatie.